

ES STRATĒGIJA BALTIJAS JŪRAS REĢIONAM

ES stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR) bija pirmā ES makroreģionālā stratēģija, ko 2009. gadā pieņēma Eiropas Komisija un apstiprināja Eiropadome.

Stratēģija vieno astoņas ap Baltijas jūru esošas ES dalībvalstis, kurās dzīvo **80 miljoni** cilvēku jeb gandrīz 16 % no kopējā ES iedzīvotāju skaita:

8 ES dalībvalstis: Dānija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija, Vācija (Berlīne, Brandenburga, Hamburga, Meklenburga-Priekšpomerānija, Šlēsviga-Holšteina) un Zviedrija.

Stratēģija ietver arī sadarbību pasākumos un projektos kopīgu interešu jomās ar reģionā esošajām ārpussavienības valstīm — Baltkrieviju, Islandi, Norvēģiju un Krieviju.

Stratēģijas pamatā ir trīs mērķi:

- 1) glābt jūru;
- 2) savienot reģionu;
- 3) palielināt labklājību.

Šie mērķi virza darbību vairākās politikas jomās un visaptverošās tematiskajās jomās:

GLĀBT JŪRU:

- Bioekonomika — lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība;
- Apdraudējumi — bīstamo vielu izmantošanas un ietekmes samazināšana;
- Barības vielas — barības vielu iekļūdes samazināšana jūrā līdz pieņemamam līmenim;
- Drošība — mērķis kļūt par vadošo reģionu jūras satiksmes drošības jomā;
- Kuģošana — mērķis kļūt par tīras kuģošanas paraugu.

SAVIENOT REĢIONU:

- Enerģētika — BEMIP rīcības plāns (konkurētspējīgai, drošai un ilgtspējīgai enerģētikai);
- Transports — iekšējo un ārējo transporta savienojumu uzlabošana.

PALIELINĀT LABKLĀJĪBU:

- Kultūra — kultūras un radošās nozares;
- Izglītība — izglītība, pētniecība un nodarbināmība;
- Veselība — iedzīvotāju veselības uzlabošana un veicināšana, ieskaitot sociālos aspektus;
- Inovācija — reģiona potenciāla pilnvērtīga izmantošana pētniecībā, inovācijā un MVU jomā, izmantojot digitālo vieno-tirgu talantu un finansējuma piesaistīšanai;
- Drošība — aizsardzība pret sauszemes katastrofām un pārrobežu noziedzību;
- Tūrisms — makroreģiona vienotības veicināšana ar tūrisma palīdzību.

Četras **horizontālās darbības** ir koncentrētas uz spēju veidošanu, klimata pārmaiņām, sadarbību ar kaimiņu ārpussavienības valstīm un telpisko plānošanu.

LĪDZ ŠIM SASNIEGTIE REZULTĀTI

EUSBSR ir sasniegusi vairākus rezultātus. Viens no tās galvenajiem sasniegumiem ir dažādu valstu, nozaru un līmeņu ieinteresēto personu sapulcināšana. Ir izveidoti jauni un pastiprināti jau esoši visam makroreģionam svarīgi tīkli un projekti. Stratēģija ir arī veicinājusi politikas veidošanu (piemēram, tādās jomās kā enerģētika, kuģošana, vide un klimata pārmaiņas), esošo normatīvo aktu labāku piemērošanu un turpmāku sinerģijas un papildināmības veidošanu starp esošajiem sadarbības tīkliem reģionā. Nodrošinot stratēģisku satvaru, stratēģija ir padarījusi strukturētāku makroreģionālo sadarbību un ļāvusi labāk apzināt makroreģiona problēmas un iespējas.

DAŽI KONKRĒTI PIEMĒRI:

- Pateicoties tādu projektu kā *PRESTO* un *IWAMA* (interaktīva ūdens pārvaldība) īstenošanai, uzlabojas Baltijas jūras ūdens kvalitāte un samazinās barības vielu ielūde;
- Tiek stimulēta uzņēmējdarbības attīstība un integrācija Baltijas jūras reģionā, pateicoties ciešākai sadarbībai starp uzņēmumiem un studentiem, ko veicina tādi projekti kā “Baltijas apmācības programma”;
- Kuģošanas drošību un negadījumu novēršanu Baltijas jūrā uzlabo ar tādiem projektiem kā “Efektīva, droša un ilgtspējīga jūras satiksme” (*EfficienSea*) un tās turpinājumu *EfficienSea2*, kuros īpaša uzmanība ir pievērsta infrastruktūras un pakalpojumu izstrādei un testēšanai e-navigācijas vajadzībām.

VAI TU ZINĀJI?

- Valstis Baltijas jūras reģionā ir līderes Eiropā inovācijas un konkurētspējas ziņā, un tās kalpo par paraugu Eiropā daudzos sociālekonomiskās attīstības aspektos.
- Kuršu kāpas, kas ir viena no UNESCO pasaules mantojuma teritorijām Baltijas jūras reģionā, ir augstākās ceļojošās smilšu kāpas Eiropā, kuru vidējais augstums ir 35 metri, bet augstākā kāpa pat pārsniedz 60 metru augstumu.
- 16 kilometrus garais Ēresunda tilts, kas šķērso Baltijas jūru un savieno Dānijas galvaspilsētu Kopenhāgenu un Zviedrijas pilsētu Malmi, ir garākais apvienotais auto un dzelzceļa tilts Eiropā, un to veido tilts, mākslīga sala un tunelis.
- Baltijas jūra ir relatīvi izolēta no Pasaules okeāna, jo to ar Ziemeļjūru savieno tikai šaurs jūras šaurums, un paiet aptuveni 30 gadi, līdz Baltijas jūras ūdens pilnībā apmainās¹.

1) Ziņojuma par Baltijas jūras stāvokli pirmā versija — 2017. gada jūnijs

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

ES stratēģija Baltijas jūras reģionam:
www.balticsea-region.eu/

@RegioInterreg, @EU_Regional

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2018. gads

© Eiropas Savienība, 2018. gads

Atļauts izmantot citur, norādot avotu.

Printed by the Publications Office in Luxembourg

Publikāciju birojs

Print

ISBN 978-92-79-85431-6

doi:10.2776/99780

KN-04-18-117-LV-C

PDF

ISBN 978-92-79-85438-5

doi:10.2776/80099

KN-04-18-117-LV-N